NORAKSTS
Lieta Nr. A423954107
(A-1754-08/2)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 27.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis M.Mednis,
piedaloties pieteicējam *R.V.* un atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātā Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei Evitai Kuzmai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *R.V.* pieteikuma par Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora v.i. 2006.gada 8.decembra lēmuma Nr.19/32416 atcelšanu un tiesa konstatēja sekojošo.

Aprakstošā daļa

[1.1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID jeb atbildētājs) Vidzemes reģionālās iestādes (turpmāk – VRI) Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļa (turpmāk – NKPAD) no 2006.gada 5.jūnija līdz 1.septembrim veica iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu *R.V.* (turpmāk – pieteicējs) par 2005.gadu, pieteicējam papildus aprēķinot un ar NKPAD priekšnieces v.i. 2006.gada 1.septembra lēmumu Nr.13.2.-16.1/8712 (turpmāk – NKPAD lēmums) nomaksai budžetā nosakot Ls 768,3, no tiem: iedzīvotāju ienākuma nodoklis (turpmāk – IIN) Ls 384,15 un soda nauda Ls 384,15.
[1.2] NKPAD lēmumu pieteicējs apstrīdēja VRI direktoram, kurš atstāja negrozītu NKPAD lēmumu ar 2006.gada 13.oktobra lēmumu Nr.4.-8./10314 (turpmāk – VRI lēmums), par ko pieteicējs 2006.gada 8.novembrī iesniedza sūdzību (lietas 17.lp.) VID ģenerāldirektoram, kura v.i. ar 2006.gada 8.decembra lēmumu Nr.19/32416 (turpmāk – Lēmums, lietas 13.-16.lp.) nolēma atstāt negrozītu VRI lēmumu, norādot:
[1.2.1] VRI pārbaudes materiālos (audita pārskatā Nr.23-2006-128) norādīts, ka pieteicējs auditējamā periodā ir z/s „11 aitas īpašnieks" un arī biedrības „QUALITY DRAGONS" biedrs. Gada ienākumu deklarāciju par 2005.gadu pieteicējs VID ir iesniedzis 2006.gada 27.februārī (ar 2006.gada 3.aprīļa labojumiem).
[1.2.2] Pamatojoties uz VRI pieprasījumu, pieteicējs 2005.gada 19.maijā iesniedzis papildu deklarāciju par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas uzkrājumiem un īpašumiem 2005.gadā, uzrādot skaidrās naudas uzkrājumus Ls 996 551 apmērā.
[1.2.3] 2006.gada 23.martā no pieteicēja saņemts paskaidrojums, kurā pieteicējs norāda, ka uz 2003.gada 1.janvāri deklarētos skaidrās naudas uzkrājumus Ls 1 001 307 saņēmis no vecāsmātes *A.V.*, kura naudu uzkrājusi savas dzīves laikā un pēc viņas nāves šī nauda nonākusi pieteicēja rīcībā, ko pieteicējs uzskata par dāvinājumu. Pieteicējs apliecinājis, ka par naudas saņemšanu rakstiskas liecības nav saglabājušās, vecāsmātes naudas uzkrājumus pieteicējs saņēmis skaidrā naudā.
[1.2.4] Savukārt 2006.gada 18.augustā pieteicējs sniedzis rakstisku paskaidrojumu, ka 2005.gada uzrādīto skaidrās naudas uzkrājumu apstiprina papildu deklarācija par 2003. un 2004.gadu. Nauda pieteicēja rīcībā nonākusi netieši pēc vecāsmātes nāves bez

dāvinātāja tiešas darbības Latvijas bankas naudas zīmēs, vecāmāte ir bijusi ļoti saimnieciska, saņēmusi Padomju Savienības Darba varoņa apbalvojumus.

Pieteicējs paskaidrojumos nav norādījis precīzus naudas ieguves datumus, dokumentus, uz kura pamata mantojums vai dāvinājums saņemts, ka arī, kura persona izsniegusi viņam minēto naudas summu.

[1.2.5] Lai pārbaudītu pieteicēja paskaidrojumos minētos faktus, VRI aptaujāja *A.V.* ģimeni. Tā 2006.gada 18.augustā paskaidrojumu sniedzis *A.V.* dēls *Z.V.*, 25.augustā - dēls *P.H.V.*, 18.augustā - mazdēls *R.V.* (lietas 67.-754.lp.). Neviena no aptaujātajām personām nevarēja apstiprināt mantojuma dalīšanu un VRI secināja, ka pieteicēja paskaidrojumi par naudas uzkrājumu izcelsmi nav pārbaudāmi un audita nav iegūti dokumentāri pierādījumi, kas tos apliecina.

[1.2.6] Auditējot iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanu par 2005.gadu, VRI konstatēja, ka pieteicēja 2005.gadā līdzekļu izlietojums sastādīja Ls 11 148,34, t.sk., a/s „Hansabanka" bankas konta atlikuma palielinājums uz 2005.gada 31.decembri Ls 72,95, ikdienas izdevumi Ls 1 265,76 (pēc Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP) informācijas iekļauta iztikas minimuma vērtība 1 personai Ls 105,48 x 12 mēn.) izdevumi izglītībai Ls 250, samaksātie dažādi nodokļi un nodevas Ls 3, ieguldītie personīgie līdzekļi z/s „11 aitas" Ls 360, izsniegtais aizdevums fiziskai personai *E.Z.* Ls 9 000, samaksātais nekustāmā īpašuma nodoklis Ls 110,99, kā arī studentu kredīta procenti Ls 85,64.

Savukārt pieteicēja līdzekļu avoti 2005.gadā sastādīja Ls 9 611,76, t.sk., saņemtā darba alga SIA „Lauku atbalsta konsultācijas" Ls 1 619,75, saņemtie ienākumi no z/s „11 aitas" personīgajām vajadzībām Ls 4 600, saņemtie aizdevumi no fiziskām personām *R.T.* (Ls 565) un *M.L.* (Ls 60), saņemtā iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksa Ls 44,09, studiju kredīts Ls 600, Lauku atbalsta dienesta platību maksājumi Ls 2 121,58 un ieņēmumi no a/s „CATA" Ls 1,34.

Auditā rezultāta par 2005.gadu konstatēts, ka *R.V.* izdevumu apjoms pārsniedz gūtos ienākumus par Ls 1 536,58. VRI neatzina pieteicēja skaidrās naudas uzkrājumu summu 2005.gada 1.janvārī.

[1.2.7] Tā kā VRI rīcībā bija informācija, ka pieteicēja izdevumi 2005.gadā ir lielāki par ienākumiem, tad VRI bija tiesisks pamats atbilstoši IIN likuma 22.panta otrās un trešās daļas nosacījumiem pieprasīt iesniegt papildu deklarācijas par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas uzkrājumiem un īpašumiem 2005.gadā, kā arī izmantot tās rīcībā esošo informāciju un nodokļu maksājumus noteikt uz aprēķina pamata, izmantojot Ministru kabineta 2000.gada 26.septembra noteikumu Nr.331 „Kārtība, kādā Valsts ieņēmumu dienests uz aprēķinu pamata nosaka fizisko personu apliekamo ienākumu" (turpmāk – 331. noteikumi) 17.3. punktā noteikto izdevumu metodi.

No lietas materiāliem var konstatēt, ka pieteicējs nav iesniedzis dokumentārus pierādījumus par naudas saņemšanas faktu no *A.V.*. VRI pārbaudes materiālos jau sniegusi detalizētu informāciju (vērtēta VID rīcībā esošā informācija) par to, ka nav konstatēti apstākļi, kas ļautu izdarīt secinājumu par to, ka nodokļu maksātāja vecāsmātes *A.V.* rīcībā varēja atrasties naudas līdzekļi Ls l 001 307 (norādīts pieteicēja iesniegtajā papildu deklarācijā par 2003.gadu).

Tādējādi VRI pamatoti nav atzinusi pieteicēja uz 2005.gada 1.janvāri deklarētos skaidrās naudas uzkrājumus Ls 996 551 apmērā.

[1.2.8] Pieteicējs neiesniedza VID informāciju par saviem izdevumiem, kā arī neiesniedza pierādījumus ar personiskajām vajadzībām saistīto izdevumu apmēram. Tāpēc VRI atbilstoši IIN likuma 22.panta sestās daļas nosacījumiem pamatoti izmantoja CSP informāciju par viena iedzīvotāja pilna iztikas minimuma preču un pakalpojumu groza vērtību 2005.gadā - Ls 1 265,76.
[1.2.9] Tā kā pārbaudes laikā pieteicējam par 2005.gadu konstatēts slēptais ienākums (līdzekļu izlietojuma pārsniegums pār līdzekļu avotiem) Ls 1 536,58, tad, piemērojot 25% likmi, pamatoti papildu nomaksāt budžetā par 2005.gadu aprēķināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis Ls 384,15 (25% no Ls 1 536,58).

Pārrēķinā par 2005.gadu, pamatojoties uz likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (turpmāk – IIN likums) 1.panta pirmās daļas 3.punktu, 3.pantu, 7.pantu, 8.panta trešās daļas 11.punktu, 22.panta 4., 5., 6. un 7.daļu, 31.^{3} panta pirmo daļu, VRI nomaksai budžetā pieteicējam aprēķināja IIN Ls 384,15 un soda naudu Ls 384,15.

Tādējādi VRI atbilstoši IIN likuma 31.panta pirmajai daļai pamatoti pieteicējam papildu nomaksai budžetā noteikusi IIN Ls 384,15 un soda naudu Ls 384,15.
[2] Pieteicējs 2007.gada 3.janvārī iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu (lietas 3.lp.), lūdzot atcelt Lēmumu un pieteikumu pamatojot ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 37.panta sesto daļu, likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 22.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 31. panta pirmo daļu, 75. panta pirmās daļas 1. punktu, 126. panta pirmo daļu, 184. panta pirmās daļas 1. punktu.
[3] Atbildētājs paskaidrojumā (lietas 11.-12.lp.) pieteikumu neatzīst un papildus Lēmuma argumentācijai norāda:
[3.1] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 4.panta otrā daļa nosaka, ka jebkura persona, kas gūst ienākumus Latvijas Republikā, ir IIN vai uzņēmumu ienākuma nodokļa (turpmāk - UIN) maksātāja, un šī panta trešā daļa paredz, ka jebkurš ienākums, ko gūst personas, kas ir iekšzemes nodokļu maksātājas, ir apliekams ar IIN vai UIN.

Saskaņā ar IIN likuma 22.panta otro daļu un 331. noteikumu 2.punktu, VID, nosakot apliekamo ienākumu, veic maksātāja ienākuma netiešo aprēķinu, izdarot IIN aprēķināšanas un ieturēšanas pareizības pārbaudi, ko VRI arī veikusi, izmantojot 331. noteikumu 17.3.punktā paredzēto izdevumu metodi, ar kuru maksātāja apliekamais ienākums tiek aprēķināts kā kopējo izdevumu īpašumu iegādei, saimnieciskas darbības, ka ari personas dzīvesveida nodrošināšanai un maksātāja deklarēto ienākumu starpība un kura saskaņā ar šo noteikumu 20.pantu izmantojama gadījumos, kad VID rīcībā esošā informācija par maksātāja iegādāto īpašumu, maksātāja saimnieciskās darbības izdevumiem, maksātāja personīgā patēriņa izdevumiem liecina par izdevumu kopējā apjoma neatbilstību deklarēto ienākumu apjomam.
[3.2] Pieteicējs nav iesniedzis dokumentārus pierādījumus par naudas saņemšanas faktu no *A.V.*. VRI pārbaudes materiālos jau sniegusi detalizētu informāciju par to, ka nav konstatēti apstākļi, kas ļautu izdarīt secinājumu par to, ka nodokļu maksātāja vecāsmātes *A.V.* rīcībā varēja atrasties naudas līdzekļi Ls 1 001 307. Turklāt arī neviens no ģimenes locekļiem VID amatpersonām paskaidrojumos konkrēti nav apstiprinājis naudas līdzekļu minētajā apjomā nodošanu pieteicējam.
[3.3] Ja maksātājs papildu deklarācijai nav pievienojis informāciju par ienākumiem vai izdevumu īpatnībām, 331. noteikumu 7.punkts paredz, ka ienākumu aprēķināšanai ir izmantojama VID rīcībā esošā informācija un CSP statistikas dati, kas izmantoti arī

konkrētajā gadījumā. Līdz ar to VID pieteicējam papildu nomaksai budžetā pamatoti noteica IIN Ls 384,15 un soda naudu Ls 384,15.

[4] Pieteicējs tiesas sēdē uzturēja pieteikumu atsaucoties uz pieteikumā norādīto un papildus paskaidroja, ka Lēmums ir absurds, jo pieteicējam bijuši uzkrājumi.

Uz tiesas jautājumu, kādā veidā pieteicējs ieguvis gandrīz miljonu latu uzkrājumus, pieteicējs paskaidroja, ka ir radošs cilvēks un nevēlas par to izteikties. Uz tiesas jautājumu, kur un kādās naudas zīmēs šie uzkrājumi ir, pieteicējs atbildēja, ka netālu no pieteicēja dzīves vietas, bet drošības apsvērumu dēļ nav izpaužama nekāda cita informācija par pieteicēja uzkrājumiem (lietas 121.lp.).

Uz tiesas jautājumu par *A.V.* pieteicējs paskaidroja, ka viņa mirusi 1998.gadā, bet 2002./2003.gadā pieteicējam ieskaitījusi kā pieteicēja uzkrājumus norādīto naudas summu.

[5] Atbildētāja pārstāve pieteikumu neatzina ar Lēmumā un paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Pieteikumā pieteicējs lūdzis atcelt Lēmumu un tiesas sēdē uzturēja šo prasījumu, atsaucoties uz pieteikumā norādīto.

Pārbaudot pieteikumā norādīto, tiesa konstatē, ka pieteikums pamatots vienīgi ar šī sprieduma 2.punktā minētajām tiesību normām, taču ne pieteikumā, ne tajā minētajās tiesību normās nav konkrēti norādīts, kāpēc Lēmums būtu atceļams.

[7] Tāpēc tiesa pārbauda lietas materiālus un konstatē, ka Lēmums pamatots ar pieteicēja 2006.gada 1.septembra audita pārskatu Nr.23-2006-128 par laika periodu no 2005.gada 1.janvāra – 2005.gada 31.decembrim (lietas 26.-104.lp.), kurā bez atbildētāja aprēķiniem un audita pārskata teksta ir šādi lietā būtiski pierādījumi:

[7.1] VRI 2006.gada 27.janvārī sniegtie pieteicēja paskaidrojumi, kuros uz jautājumu par skaidras naudas uzkrājumiem 2005.gada beigās paskaidrojis, ka „šādas informācijas [pieteicēja] rīcībā nav" (lietas 77.lp.).

[7.2] 2006.gada 5.jūnija IIN audita par 2005.gadu sākuma sarunas protokols ar pieteicēju, kurā ir atsauce uz papilddeklarāciju par 2005.gadu un Ls 996551 naudas uzkrājumiem 2005.gada sākumā, kas iegūti no *A.V.* ārpus pārskata perioda, aizņēmumiem no *R.T.* Ls 565 un *M.L.* Ls 60 2005.gadā, aizdevuma *E.Z.* 2005.gadā (lietas 64.lp.).

[7.3] Paskaidrojumi VRI 2006.gada 18.augustā no *A.V.* dēla *Z.V.*, 25.augustā no dēla *P.H.V.*, 18.augustā no mazdēla (pieteicēja) (lietas 67.-75.lp.).

[8] Tiesa secina, ka audita pārskatā neatrodas Lēmumā minētie dokumenti: pieteicēja 2005.gada 19.maija papilddeklarācija, 2006.gada 23.marta, 2006.gada 18.augusta paskaidrojums, 2006.gada 27.februārī VID iesniegtā Gada ienākumu deklarācija par 2005.gadu ar 2006.gada 3.aprīļa labojumiem. Tāpat audita pārskatā nav likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 22.panta trešās daļas paredzētais VID rakstveida brīdinājums pieteicējam par šā panta otrajā daļā paredzēto nodokļa summas noteikšanu uz aprēķinu pamata.

[9] Tomēr lietā nav strīda par Lēmumā un audita pārskatā minētajiem faktiem:

[9.1] par pieteicēja ienākumiem un aprēķināto IIN no tiem audits pirms laika perioda no 2005.gada 1.janvāra līdz 2005.gada 31.decembrim nebija veikts (lietas 30.lp.);

[9.2] gada ienākumu deklarācijas ar pielikumiem par 2005.gadu pieteicējs iesniedza VRI Cēsu nodaļā 2006.gada 27.februārī un laboto deklarāciju 2006.gada 3.aprīlī, un pēc VRI pieprasījuma pieteicējs 2006.gada 19.maijā iesniedza VRI NKPAD Papildu deklarācijas par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas uzkrājumiem un īpašumiem par 2005.gadu, uzrādot skaidrās naudas uzkrājumus Ls 996 551 apmērā un apliecinot ar savu parakstu uzrādītās informācijas pilnīgumu un patiesumu (lietas 31.lp.);
[9.3] pieteicēja līdzekļu izlietojums 2005.gadā bija Ls 11 148,34, t.sk., a/s „Hansabanka" bankas konta atlikuma palielinājums uz 2005.gada 31.decembri Ls 72,95, ikdienas izdevumi Ls 1 265,76 (pēc CSP informācijas iekļauta iztikas minimuma vērtība 1 personai Ls 105,48 x 12 mēn.) izdevumi izglītībai Ls 250, samaksātie dažādi nodokļi un nodevas Ls 3, ieguldītie personīgie līdzekļi z/s „11 aitas" Ls 360, izsniegtais aizdevums fiziskai personai *E.Z.* Ls 9 000, samaksātais nekustāmā īpašuma nodoklis Ls 110,99, kā arī studentu kredīta procenti Ls 85,64.
[9.4] pieteicēja līdzekļu avoti 2005.gadā sastādīja Ls 9 611,76, t.sk., saņemtā darba alga SIA „Lauku atbalsta konsultācijas" Ls 1 619,75, saņemtie ienākumi no z/s „11 aitas" personīgajām vajadzībām Ls 4 600, saņemtie aizdevumi no fiziskām personām *R.T.* (Ls 565) un *M.L.* (Ls 60), saņemtā iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksa Ls 44,09, studiju kredīts Ls 600, Lauku atbalsta dienesta platību maksājumi Ls 2 121,58 un ieņēmumi no a/s „CATA" Ls 1,34.
[9.5] Pieteicējs neiesniedza VID informāciju par saviem izdevumiem, kā arī neiesniedza pierādījumus ar personiskajām vajadzībām saistīto izdevumu apmēram.
[9.6] Auditā rezultātā par 2005.gadu konstatēts, ka *R.V.* izdevumu apjoms pārsniedz gūtos ienākumus par Ls 1 536,58.
[9.7.1] 2006.gada 23.marta paskaidrojumā pieteicējs norāda, ka uz 2003.gada 1.janvāri deklarētos Ls 1001307 skaidrās naudas uzkrājumus vecāsmāte *A.V.* uzkrājusi dzīves laikā un pēc viņas nāves nauda nonākusi pieteicēja rīcībā;
[9.7.2] 2006.gada 18.augustā rakstiskā paskaidrojumā pieteicējs norāda, ka 2005.gada uzrādīto skaidrās naudas uzkrājumu apstiprina papildu deklarācija par 2003. un 2004.gadu. Nauda pieteicēja rīcībā nonākusi Latvijas bankas naudas zīmēs netieši bez dāvinātāja tiešas darbības pēc vecāsmātes *A.V.* nāves, kura bijusi ļoti saimnieciska, saņēmusi Padomju Savienības Darba varoņa apbalvojumus.
[10] Tiesa secina, ka tiesas sēdē pieteicējs izteica no šī sprieduma 9.7.punktā norādītajiem paskaidrojumiem atšķirīgu versiju par to, kādā veidā pieteicējs ieguvis skaidrās naudas uzkrājumus pirms 2005.gada - pieteicējs paskaidroja, ka ir radošs cilvēks un nevēlas par to izteikties.

Uz tiesas jautājumu, kur un kādās naudas zīmēs šie uzkrājumi ir, pieteicējs atbildēja, ka netālu no pieteicēja dzīves vietas, bet drošības apsvērumu dēļ nav izpaužama nekāda cita informācija par pieteicēja uzkrājumiem (lietas 121.lp.).

Uz tiesas jautājumu par *A.V.* pieteicējs paskaidroja, ka viņa mirusi 1998.gadā, bet 2002./2003.gadā pieteicējam iedevusi kā pieteicēja uzkrājumus norādīto naudas summu.
[11] Pēc tiesas ieskata, likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 22.panta ceturtā daļa („*Nosakot maksātāja īpašuma vērtību un tās pieaugumu, kā arī īpašuma palielinājumu pārbaudāmajā periodā, Valsts ieņēmumu dienests izmanto Uzņēmumu reģistra, Ceļu satiksmes drošības direkcijas, zemesgrāmatu un citu valsts reģistru datus, kā arī maksātāja papildu deklarāciju kopā ar tai pievienotajiem attaisnojuma*

dokumentiem par maksātāja ienākumiem un izdevumiem. Par maksātāja pierādījumiem nodokļa summas apstrīdēšanai ir atzīstami tikai tie maksātāja ieņēmumu un izdevumu attaisnojuma dokumenti (iesniegtie dokumentu noraksti), kā arī citi dokumenti un pierādījumi, kas uzrādīti (iesniegti) reizē ar gada ienākumu deklarāciju, deklarācijas precizējumu un papildu deklarāciju") attiecīgajā laikā periodā noteica nodokļu maksātāja pienākumu iesniegt attaisnojuma dokumentus par maksātāja ienākumiem un izdevumiem pārbaudāmajā periodā – t.i. 2005.gadā.

Ja maksātājs papildu deklarācijai nav pievienojis informāciju par ienākumiem vai izdevumu īpatnībām, 331. noteikumu 7.punkts paredz, ka ienākumu aprēķināšanai ir izmantojama VID rīcībā esošā informācija un CSP statistikas dati, kas izmantoti arī konkrētajā gadījumā.

Pieteicēja gadījumā, pieteicējs savu pierādīšanas pienākumu varēja izpildīt ar to, ka sniedz informāciju par saviem uzkrājumiem. Pēc tam jau atbildētājam, ja tas uzskatīja, ka pieteicēja 2005.gada sākumā deklarētie skaidrās naudas uzkrājumi nav iegūti vai nevarēja būt iegūti likumīgi, bija pienākums pierādīt savu iebildumu pamatojumu.

[12] Tiesa konstatē, ka iepriekš šī sprieduma 9.7.punktā minētie pieteicēja paskaidrojumi iestādē par uzkrājumiem ir pretrunīgi vai nereāli, salīdzinot tos ar:

[12.1] tiesas sēdē pieteicēja izteikto versiju, ka pieteicējs ir radošs cilvēks un nevēlas izteikties par uzkrājumiem pirms 2005.gada.

[12.2] pieteicēja paskaidrojumiem tiesas sēdē, ka Lēmums ir prettiesisks un pieteicējam bijuši uzkrājumi, atsaucoties uz pieteikumā norādīto. Pieteikumā (lietas 3.lp.) nekas nav paskaidrots par Lēmuma prettiesiskumu vai par pieteicēja uzkrājumiem, bet gan norādītas atsauces uz tiesību normām un lūgts atcelt Lēmumu.

[12.3] pieteicēja paskaidrojumiem tiesas sēdē, atbildot uz tiesas jautājumu, kur un kādās naudas zīmēs pieteicēja skaidras naudas uzkrājumi ir. Pieteicējs atbildēja, ka uzkrājumi atrodas netālu no pieteicēja dzīves vietas, bet drošības apsvērumu dēļ nav izpaužama nekāda cita informācija par pieteicēja uzkrājumiem (lietas 121.lp.).

[12.4] pieteicēja paskaidrojumiem tiesas sēdē, atbildot uz tiesas jautājumu par *A.V.* Pieteicējs paskaidroja, ka viņa mirusi 1998.gadā, bet 2002./2003.gadā pieteicējam ieskaitījusi kā pieteicēja uzkrājumus norādīto naudas summu (lietas 122.lp.). Šāda darbība pēc tiesas ieskata nav iespējama.

[13] Tādējādi tiesa konstatē, ka lietas izskatīšanas laikā tiesā pieteicējs ir sniedzis savstarpēji pretrunīgus un nereālus paskaidrojumus par iespējamo pieteicēja uzkrājumu rašanās raksturu un esamības ticamību.

Atbilstoši vispārpieņemtajai un tiesību aktos izmantotajai izpratnei, informācija ir ziņa vai ziņu kopums (piemēram, Informācijas atklātības likuma 1.panta 1.punkts), t.i., informācijai jābūt patiesai un iespējami pārbaudāmai. Turpretī radošas izpausmes rezultātā radies darbs (piemēram, Autortiesību likuma 1.panta 2.punkta izpratnē) nav pakļauts informācijas pārbaudāmības kritērijiem, un nav atzīstams par informāciju.

Ņemot vērā iepriekš norādīto apstākļu kopumu un pieteicēja paskaidrojumu pretrunīgumu un neatbilstību realitātei, tiesa secina, ka **pieteicēja paskaidrojumi** par Lēmuma prettiesiskumu un par iespējamiem Ls 996551 naudas uzkrājumiem 2005.gada sākumā to kopumā, **nav vērtējami kā informācija** IIN likuma 22.panta ceturtās daļas un 331. noteikumu 7. un 20.punkta izpratnē, **bet gan kā** pieteicēja kā radošas personības **radošās darbības rezultāts**.

Atbilstoši APL 152.pantam tiesa pieļauj tikai likumā noteiktos pierādīšanas līdzekļus. Faktus, kurus saskaņā ar likumu var pierādīt tikai ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem, nevar nodibināt ne ar kādiem citiem pierādīšanas līdzekļiem.

Tiesa piekrīt pieteicēja viedoklim, ka taksācijas gada izdevumi var tikt segti ne tikai no gada ienākumiem, bet arī no uzkrājumiem, kas veidojas iepriekšējos gados. Taču tiesas ieskatā, lai atsauktos uz pieteicēja norādītajiem uzkrājumiem, tiem ir jābūt norādītiem attiecīgā gada papildu deklarācijā, kā arī pamatotiem vismaz ar informāciju IIN likuma 22.panta ceturtās daļas un 331. noteikumu 7. un 20.punkta izpratnē.

Tiesa secina, ka pieteicējam vairākkārt izskaidrotas viņa tiesības un pieteicējam bija iespēja APL 145.panta ceturtajā daļā paredzētā kārtībā lūgt tiesu noteikt ierobežojumus atbildētājam iepazīties ar lietas materiālu daļu, kas attiecas uz pieteicēja uzkrājumu raksturojumu, un pēc šādu ierobežojumu noteikšanas, pierādīt tiesai savu uzkrājumu raksturu un sniegt par tiem informāciju. Ja pieteicējs šādu iespēju nevēlas izmantot, tad tiesa secina, ka pieteicējs arī tiesai nav sniedzis informāciju par saviem uzkrājumiem 2005.gada sākumā.

Tā kā pieteicējs ne iestādē, ne tiesā nav sniedzis uzkrājumus 2005.gada sākumā pamatojošu informāciju, tad tiesa atzīst, ka atbildētājs, pamatojoties uz pieteicēja iesniegtajām deklarācijām, informāciju, kā arī CSP datiem, pamatoti nav atzinis pieteicēja uz 2005.gada 1.janvāri deklarētos skaidrās naudas uzkrājumus Ls 996 551 apmērā.

[14] Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 22.pants un Noteikumi Nr.331 reglamentē kārtību, kādā VID nosaka personas ar IIN apliekamo ienākumu uz aprēķinu pamata. Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 22.panta otrā daļa noteic, ja maksātājs iesniegtajā ienākumu deklarācijā ir uzrādījis ienākumu apjomu, kas saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju ir mazāks par viņa izdevumu apjomu, VID nosaka ar nodokli apliekamo ienākumu un nodokļa summu uz aprēķinu pamata atbilstoši maksātāja īpašuma vērtības pieaugumam un VID rīcībā esošajām ziņām par maksātāja darbību. Saskaņā ar šā panta astoto daļu kārtību, kādā uz aprēķinu pamata VID nosaka apliekamā ienākuma lielumu, un kārtību un termiņu, kādā VID iesniedzama informācija par maksātāja ieņēmumiem, naudas uzkrājumiem un īpašumiem un to vērtības maiņu, nosaka Ministru kabinets. Šos jautājumus Ministru kabinets ir noteicis 331. noteikumos.

331. noteikumu 17.3.apakšpunktā noteikts, ka VID ienākuma aprēķinā izmanto izdevumu metodi, ar kuru maksātāja apliekamais ienākums tiek aprēķināts kā kopējo izdevumu īpašumu iegādei, saimnieciskās darbības, kā arī personas dzīvesveida nodrošināšanai un maksātāja deklarēto ienākumu starpība. Atbilstoši 331. noteikumu 20.punktam šo noteikumu 17.3.apakšpunktā minēto metodi lieto gadījumos, kad VID rīcībā esošā informācija par maksātāja iegādāto īpašumu, maksātāja saimnieciskās darbības izdevumiem, maksātāja personīgā patēriņa izdevumiem liecina par izdevumu kopējā apjoma neatbilstību deklarēto ienākumu apjomam.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" $31.^{3}$panta pirmā daļa paredz maksātāja atbildību par apliekamā ienākuma samazināšanu, proti, ja maksātājs, pārkāpdams šā likuma prasības, nav aprēķinājis nodokli no visa apliekamā ienākuma, kas atbilstoši šim likumam ir apliekams ar nodokli, izņemot tos ienākumus, no kuriem nodoklis bija jāietur izmaksas vietā darba devējam vai citai personai, viņam ir jāsamaksā iztrūkstošā nodokļa summa un soda nauda iztrūkstošās nodokļa summas apmērā.

[15] Atbilstoši lietā konstatētajiem apstākļiem, par kuriem nav strīda, pieteicēja līdzekļu izlietojums 2005.gadā bija Ls 11 148,34, t.sk., a/s „Hansabanka" bankas konta atlikuma palielinājums uz 2005.gada 31.decembri Ls 72,95, ikdienas izdevumi Ls 1 265,76 (pēc CSP informācijas iekļauta iztikas minimuma vērtība 1 personai Ls 105,48 x 12 mēn.) izdevumi izglītībai Ls 250, samaksātie dažādi nodokļi un nodevas Ls 3, ieguldītie personīgie līdzekļi z/s „11 aitas" Ls 360, izsniegtais aizdevums fiziskai personai *E.Z.* Ls 9000, samaksātais nekustāmā īpašuma nodoklis Ls 110,99, kā arī studentu kredīta procenti Ls 85,64. Pieteicēja līdzekļu avoti 2005.gadā sastādīja Ls 9 611,76, t.sk., saņemtā darba alga SIA „Lauku atbalsta konsultācijas" Ls 1 619,75, saņemtie ienākumi no z/s „11 aitas" personīgajām vajadzībām Ls 4 600, saņemtie aizdevumi no fiziskām personām *R.T.* (Ls 565) un *M.L.* (Ls 60), saņemtā iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksa Ls 44,09, studiju kredīts Ls 600, Lauku atbalsta dienesta platību maksājumi Ls 2 121,58 un ieņēmumi no a/s „CATA" Ls 1,34. Pieteicējs neiesniedza informāciju par saviem izdevumiem, kā arī neiesniedza pierādījumus ar personiskajām vajadzībām saistīto izdevumu apmēram.

Atbilstoši lietā konstatētajiem apstākļiem (skat. šī sprieduma 13.punktu), atbildētājs pamatoti neatzina pieteicēja uzkrājumus 2005.gada sākumā.

Tāpēc tiesa nodibina, ka VID Lēmumā pamatoti konstatēja pieteicēja izdevumu un deklarēto ienākumu starpību 2005.gadā - Ls 1 536,58, un pārrēķina rezultātā par 2005.gadu, pamatojoties uz IIN likuma 1.panta pirmās daļas 3.punktu, 3.pantu, 7.pantu, 8.panta trešās daļas 11.punktu, 22.panta 4., 5., 6. un 7.daļu, $31.^3$ panta pirmo daļu, papildu nomaksai budžetā pieteicējam aprēķināja IIN (25% no Ls 1 536,58) Ls 384,15 un soda naudu Ls 384,15. Tiesa nesaskata soda naudas acīmredzamu nesamērību.

Ievērojot minēto, pieteikums par Lēmuma atcelšanu ir noraidāms kā nepamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251.panta sesto daļu, tiesa

nosprieda:

Noraidīt *R.V.* pieteikumu par Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora v.i. 2006.gada 8.decembra lēmuma Nr.19/32416 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2008.gada 27.oktobrī.

Tiesnesis (paraksts) M.Mednis
NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnesis M.Mednis
Rīgā, 2008.gada 27.oktobrī.